

Dykker Planlægning

Under enhver form for dykning, er det nødvendigt at have en form for dykkerplan. Som nye dykkere gør man typisk lidt ud af at lave en sådan dykkerplan, men efterhånden som erfaringen kommer, begynder man typisk at sløse mere og mere. Det er ikke unormalt at det sidste ord mellem to erfarne dykkere, lige inden de hopper i er noget i stil med "skal vi tage 30-40 min?".

I princippet er der jo ikke som sådan noget galt i det, det indikerer at makkerparret er erfarne og at den type dyk de skal til at udføre, er en type dyk de tit har udført. Men efterhånden som man begiver sin ind i Teknisk dykning, er man nødt til at lave et minimum af planlægning, blandt andet for at sikre at man har gas nok osv.

I det følgende vil vi give en enkel og simpel metode til at sikre at man har de elementer med i sin planlægning som er et minimum for en dykkerplan. I princippet, bør man lave en dykkerplan der indeholder disse elementer til alle dyk.

Men som vi vil vise i det flg. kan dette gøres meget simpelt, muntlig og nogle af punkterne kan springes over. Det vigtige er at man har taget aktiv stilling til dem alle.

For at huske elementerne i planen så man ikke har behov for lister osv, kan man bruge ordet **FUT-DEGO**.

F = Formål med dykke
U = Udstyr (udover basic)
T = Team strategi

D = Decompressions profil
E = Eksponering, dybde og tid
G = Gas strategi og reserver
O = Omgivelser, hensyn

De enkelte punkter

Formål med dykke:

Hvad er formålet med dykket! Ethvert dyk har et formål, det kan være så simpelt som at have det sjovt, eller se hvor langt man kan penetrere Vapper (et vrage i Øresund). Punktet bliver tit sprunget over af erfarne dykkere, men det er vigtigt lige at drøfte det inden dykket. Det sker nemlig tit på dyk, at dykkerne tror de er enige om målet, men det viser sig at de ikke er helt enige. Den ene vil måske gerne ned og se skruen og den anden vil gerne penetrere vraget. Man kan naturligvis godt gøre begge dele, men det er en klar fordel at havde aftalt det på forhånd og lave en plan for det, så man ikke ender op med at penetrere først og, så lige til sidst skal nå ned og se skruen, eller måske når man det slet ikke, og den ene bliver "snydt" for sit mål.

Udstyr

Her gennemgår man det udstyr der er udover det normale udstyr. Man gennemgår altså ikke alt sit udstyr. Men snakker kun om de ting som er ud over det sædvanlige, f.eks. hvis målet er at hæve et anker, så kunne det være at man skal have en hævesæk med. Så under dette punkt snakker man om hvem der har sækken med og hvem der gør hvad, når den skal bruges osv.

Team

Hvem består teamet af og hvem har hvilke roller i teamet. F.eks. "Morten er Team leder, Lars er Deco chef og Jan er Time Keeper" det kan naturligvis også være andre roller. Hvis der er ting under dykket der skal udføres. f.eks. lægges line ud, monteres hævesæk, tegne skitser osv. osv.

Alle i teamet, skal naturligvis kunne varetage alle roller, men det gør dykket lettere og sparer tid på selve dykket, hvis man på forhånd har fordelt rollerne.

Decompressions profil

Selve planen for opstigning. Ved et simpelt strand dyk er der sikkert ingen plan for dette, men det kan aligevel godt give mening at lige veksle to ord om det, den ene vil måske holde sikkerhedsstop 3 min @ 3 meter, den anden vil måske have 5 min @ 4,5 meter. Hvis det er et deco dyk, er det selve deco profilen man bliver enige om her. Selv ved computerdyk er det nødvendig at have en deco plan, for at kunne plænlægge sin gas og give overflade mandskab en ide om hvornår man kommer op og hvordan man skal hjælpes hvis noget går galt.

Eksponering

Hvor dybt vil vi dykke og hvor længe? I praksis vil man tit fastlægge dette før deco profilen, men ikke nødvendigvis. Forhold kan gøre at man må fastlægge sin deco først, lave deco på lave dybder osv. Et sted med meget skibs trafik er f.eks. altid en risiko som må vurderes: hvor lang tid vil jeg acceptere at ligge på 6 meter i T-ruten (international trafikrute). Ud fra dette kan man så fastsætte sin eksponering, hvor dybt og hvor længe kan man dykke.

Gas

Hvilke gasser har vi til rådighed til dykket. Hvilke gasregler bruger vi. TP: Ved hvilket flasketryk skal vi vende om (TP = turn pressure). MG: ved hvilket flasketryk skal vi senest starte opstigningen (MG= minimums gas). Hvis det er et simpelt dyk er det måske bare MG=30 bar, men på et deco dyk vil det være en mere detaljeret plan for hvilke gasser man har med osv.
læs mere i afsnittet om gasadministration.

Omgivelse

Er der omgivende ting man skal tage hensyn til eller være opmærksom på. Ved et simpelt dyk kan det måske være "kysten er mod nord", det kan også være ting som "vraget ligger med stævnen mod nord og der hænger ledninger ned fra loftet i styrehuset". eller "der er kraftige strømhvirvler der kan trække en mod overfladen" osv.

Disse punkter bør man i et team ALTID snakke om inden et dyk, så man er enige om og opmærksomme på disse punkter. Det tager kun få minutter for et simpelt dyk (naturligvis lidt mere for et kompliceret dyk). Man sikre at alle i teamet er enige om rammerne for dykket, og det kan spare en for en masse frustrationer og tidsspild under dykket, med hensyn til hvad gør vi nu, hvilken vej, hvem styrer, hvad skal vi, hvem gør hvad osv.

Ordet FUT-DEGO er bare et ord der skal hjælpe med til at man kan huske punkterne i hovedet, det er altså ikke et udtryk for at plænlægningen nødvendigvis skal foregå i den rækkefølge.

Ved simple dyk vil FUT-DEGO planlægningen typisk ske mundtligt på båden på vej til dykket eller lige inden man springer i vandet, men på mere avanceret dyk vil man typisk skrive planen ned, f.eks i sin wet-note. Det kunne se ud som følgende:

Formål : dokumentér styrehuset på Dr. Eichelbaum (Vrag i Langelandsbæltet)

Udstyr : Jan på kamara, Morten kamera lys

Team : TL-Lars, DC-Jan, TK-Morten

Deco : 1@21, 1@18, 1@15, 1@12, 1@9, 2@6, 3@3

Eksp. : 27meter i 40 min

Gas : N32, N50, MG 60 bar, TP 150 bar

Omg : stævn SV, kraftig strøm fra S